

Het deeltijds kunstonderwijs in de toekomst

Visietekst van het GO!

30 oktober 2015

Samenvatting

Gelijke onderwijskansen en maximalisatie van talenten vormen de kern van het PPGO!. Dit staat voor het GO! voorop, ook in het deeltijds kunstonderwijs.

Deze visietekst reikt een aantal hefbomen en te ondernemen acties aan opdat het GO! zijn opdracht via het deeltijds kunstonderwijs zou kunnen realiseren. Er wordt onder meer gewezen op een aangepaste financiering, een inhoudelijke modernisering van de einddoelen en de evaluatiemethodieken en een geactualiseerde opleidingsstructuur en opleidingsaanbod in het DKO.

Het GO! hecht binnen deze context ook heel veel belang aan een structurele verankering van de samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en het kleuter- en leerplichtonderwijs. Deze structurele samenwerking situeren we in eerste instantie binnen de GO! scholengroep. De academies voor deeltijds kunstonderwijs maken voor het GO! zowel vandaag als in de toekomst integraal deel uit van de GO! scholengroepen.

Samenvatting	2
1. Situering	4
1.1. Naar een niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs	4
1.2. Memorandum GO! 2014	5
1.3. Belang van draagvlak	5
2. De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid	6
2.1. Deeltijds kunstonderwijs in relatie tot het PPGO!	6
2.2. Realisatie van ons project	7
2.2.1. DKO: doelgericht en kwalificerend onderwijs	7
2.2.2. DKO als partner in het tweedekansonderwijs	8
2.2.3. DKO: leerlinggericht onderwijs	8
2.2.4. Een actueel DKO	10

1| Situering

1.1. Naar een niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs

De structuur van het aanbod aan deeltijds kunstonderwijs wordt geregeld via het Onderwijsdecreet II en de organisatiebesluiten van 31 juli 1990 in verband met het studieaanbod in de instellingen voor Beeldende kunst (BK) enerzijds en het studieaanbod in de instellingen voor Muziek, Woordkunst en Dans (MWD) anderzijds.

Het regelgevende kader van 1990 bleek vrij snel ontoereikend om de nieuwe maatschappelijke verwachtingen in te lossen die ten aanzien van het deeltijds kunstonderwijs zijn ontstaan (naast artistiek vakmanschap ook een onderzoekende houding, durf voor innovatie en experiment, ...). De regelgeving schrijft gelijkvormige trajecten voor. Die leertrajecten spelen te weinig in op de verschillende leervragen van leerlingen en ze zijn weinig flexibel. De einddoelen zijn neergeschreven in minimumleerplannen die meestal dateren van 1990. Ze bieden weinig ruimte voor nieuwe pedagogische inzichten (o.a. nieuwe evaluatiemethodieken) of actuele ontwikkelingen in de kunsten (zoals cross-over en interdisciplinariteit).

Dit alles maakt dat de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs reeds geruime tijd op de agenda staat. De afgelopen twee legislaturen werden er diverse voorstellen ter zake gelanceerd (in het bijzonder: het groene boek 'Verdieping/verbreding' van 2008, de conceptnota Kunst verandert! van 2011 en de Discussietekst van oktober 2012). Ook minister Crevits erkent de nood aan een hervorming van en een niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs. In haar Beleidsnota Onderwijs 2014-2019 verwoordt ze dit als volgt:

"Samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur wil ik de synergie tussen de actoren uit onderwijs en cultuur blijven bevorderen, alsook werk maken van een actualisering van het deeltijds kunstonderwijs waarbij de link tussen het deeltijds kunstonderwijs en de amateurkunsten niet uit het oog wordt verloren. Ik zie de rol van de overheid vooral in het sensibiliseren en inspireren vanuit overleg en samenwerking met andere actoren zoals het leerplichtonderwijs, vrije tijdsactoren en lokale besturen. Hierbij moet er voldoende vrijheid zijn tot het opzetten van verschillende organisatievormen, leeromgevingen en alternatieve leercontexten.

Kinderen, jongeren en volwassenen met een interesse en aanleg voor kunst moeten ook terecht kunnen in een deeltijds kunstonderwijs dat aansluit bij de kunstwereld en cultuurbeleving van de 21e eeuw. In samenspraak met deskundigen uit de sector moderniseer ik de einddoelen. In nauw overleg met alle betrokken actoren maak ik werk van een niveaudecreet. Dit moet een vereenvoudigd en coherent juridisch kader bieden en schoolbesturen voldoende uitdagen om een beleid te ontwikkelen.

Een van de sterktes van het huidige deeltijds kunstonderwijs is de goede regionale spreiding van de leslocaties. Toch zijn er tussen gemeentes onderling grote verschillen. Ik streef ernaar dat iedereen binnen een redelijke afstand een gepaste opleiding kan volgen. Tegelijk wil ik de samenwerking tussen de verschillende academies en de samenwerking met lokale culturele actoren, basis- en secundaire scholen in een regio stimuleren."

De geformuleerde beleidsintenties werden verder geconcretiseerd in een *Conceptnota voor een toekomstig deeltijds kunstonderwijs*. De Vlaamse Regering heeft de conceptnota principieel goedgekeurd in haar zitting van 17 juli 2015.

1| Situering

Met de conceptnota heeft de minister een driedubbele ambitie:

- de regelgeving vereenvoudigen;
- het deeltijds kunstonderwijs stevig verankeren in het onderwijs;
- het deeltijds kunstonderwijs verbinden met de kunsten en het kleuter- en leerplichtonderwijs.

Dit wordt verder geëxpliciteerd in tien krachtlijnen:

1. Een sober en helder niveaudecreet realiseren
2. De einddoelen actualiseren en concretiseren
3. De opleidingsstructuur actualiseren
4. De onderwijsvrijheid respecteren door de programmatiestop op te heffen en te vervangen door een doelmatige programmatieregelgeving
5. De huidige budgettaire ruimte optimaler benutten
6. Samenwerking met kleuter- en leerplichtonderwijs stimuleren
7. Samenwerking met de lokale culturele actoren, amateurkunsten, kunsteducatieve organisaties en kunstinstellingen stimuleren
8. Planlast aanpakken: de bewijslast voor leerlingen en academies verminderen
9. Planlast aanpakken: de geldstromen tussen de Vlaamse overheid en academies vereenvoudigen en reduceren
10. Anticiperen op gevolgen voor het personeel

1.2. Memorandum GO! 2014

In zijn Memorandum 2014 legt het GO! de nadruk op zijn uitdrukkelijke wens dat zijn grondwettelijke opdracht politiek en beleidsmatig erkend wordt. Het GO! moet van de overheid de nodige middelen en vrijheid krijgen om die opdracht te kunnen vervullen. Hierop aansluitend klaagt het Memorandum in het bijzonder de problematiek aan van de gesloten enveloppe met werkingsmiddelen voor de 15 academies van het GO!. Die enveloppe wordt niet aangepast aan de evolutie van het aantal leerlingen. Door besparingen van de Vlaamse overheid wordt dit bedrag ook niet aangepast aan de index. Dit kan niet langer. Het GO! eist een eigen dotatie voor het deeltijds kunstonderwijs. Het Memorandum zette verder een aantal lijnen uit in verband met het belang van een leven lang leren vanuit een gelijkkansenperspectief en ook in verband met het DKO-landschap en het belang van samenwerking en partnerschappen binnen het landschap.

1.3. Belang van draagvlak

Op 21 september 2015 werd de conceptnota besproken met alle directeurs DKO van het GO! en een ruime delegatie van de Pedagogische begeleidingsdienst van het GO!. Op 24 september 2015 werd de conceptnota (voor advies) besproken in de permanente technische commissie Niet-leerplichtonderwijs. Voorheen had ook de voormalige adviescommissie Deeltijds kunstonderwijs belangrijke input geformuleerd (onder meer naar aanleiding van de eerste conceptnota *Kunst verandert!* en de Discussietekst van oktober 2012). De diverse input werd mee verwerkt in de visietekst.

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

2.1. Deeltijds kunstonderwijs in relatie tot het PPGO!

Gelijke onderwijskansen en maximalisatie van talenten vormen de kern van het PPGO!. Dit staat voor het GO! voorop, ook in het deeltijds kunstonderwijs.¹

Het onderwijs vormt kinderen, jongeren en volwassenen opdat ze sterk genoeg zouden zijn om volwaardig te participeren aan de maatschappij. Het deeltijds kunstonderwijs is hierin niet anders. Het deeltijds kunstonderwijs draagt bij tot de maatschappelijke participatie (vervolgonderwijs, amateurkunstenaar, creatief beroep, ...), de persoonlijke ontplooiing en een leven lang en levensbreed leren van elke lerende. Terzelfder tijd onderscheidt het deeltijds kunstonderwijs zich ook van andere onderwijsvormen in die zin dat het namelijk werkt met en vanuit kunst. Het deeltijds kunstonderwijs start een artistiek leerproces op met elke leerling. De ontwikkeling van artistieke competenties staat voorop. Academies leiden leerlingen op tot kunstbeoefenaars die kunnen vertrouwen op hun artistiek vakmanschap, creativiteit en verbeeldingskracht. De finaliteit van het DKO is driedelig: een uitstroomfinaliteit naar de kunstbeoefening in de vrije tijd, een uitstroomfinaliteit naar de arbeidsmarkt en een doorstroomfinaliteit naar het hoger kunstonderwijs.

Vandaag bepaalt de socio-economische en socioculturele status van leerlingen sterk hun kans om te participeren aan het deeltijds kunstonderwijs.² Voor het GO! moet de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs tot doel hebben een competentie-ontwikkelen en competentiegericht onderwijs op maat van de leerling te realiseren, nieuwe doelgroepen te bereiken en de participatiegraad te verhogen. Dat laatste betekent niet noodzakelijk dat de globale leerlingencijfers sterker moeten stijgen. Niet alle jongeren en volwassenen moeten DKO volgen, maar iedereen moet ervoor kunnen kiezen. Het participatiebeleid moet dus op de eerste plaats inzetten op gelijke participatiekansen voor alle leerlingen.

Wij zien een aantal belangrijke hefboomen om maximalisatie van talenten en gelijke onderwijskansen in de toekomst binnen en via het deeltijds kunstonderwijs te realiseren. We denken onder meer/bijvoorbeeld aan het actualiseren van de einddoelen, competentiegericht lesgeven, leren en evalueren, een actualisering van het opleidingsaanbod, de wijze waarop de tariefstructuur wordt ingevuld en een aangepaste financiering. Zij maken het toekomstige DKO tot een actueel, leerlinggericht, doelgericht en kwalificerend DKO.

In principe kan de vernieuwing van het deeltijds kunstonderwijs voor het GO! pas slagen mits het deeltijds kunstonderwijs deze hefboomen inbouwt.

¹ In het schooljaar 2013-2014 telde het GO! 12.327 leerlingen in 15 academies voor deeltijds kunstonderwijs. Het betreft 10 academies voor Muziek, Woord en Dans en 5 academies voor Beeldende kunst.

² Vermeersch L., Capéau B., Van Itterbeeck K. en Groenez S., Wie speelt de eerste viool? Gedifferentieerde inschrijvingsgelden en participatie aan het deeltijds kunstonderwijs, HIVA 2011.

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

2.2. Realisatie van ons project

2.2.1. DKO: doelgericht en kwalificerend onderwijs

Het *actualiseren van de einddoelen* deeltijds kunstonderwijs en de hiermee beoogde transparantie inzake leerresultaten, is bijzonder maatschappelijk relevant. Het kan leiden tot de opwaardering van de opleidingen die het DKO aanbiedt en het zou het voor DKO-leerlingen mogelijk moeten maken om verworven competenties en (deel)kwalificaties in te zetten in andere opleidingen, op de arbeidsmarkt en in de amateurkunsten. Het maakt DKO als kwalificerend onderwijs mogelijk en het bewerkstelligt het civiel effect. Op deze wijze versterkt het de lerende.

Concreet willen we het actualiseren van de einddoelen deeltijds kunstonderwijs bekijken vanuit een breed perspectief in het kader van het debat dat daarover in het najaar in het Vlaams Parlement zal worden gevoerd. Dit brede perspectief is belangrijk voor het realiseren van een transparant opleidingsaanbod over de verschillende onderwijsniveaus en -vormen heen, en om horizontale en verticale samenhang in de globale opleidingsstructuur te creëren.

We willen de einddoelen DKO koppelen aan de ideeën over een geactualiseerd beleidsdesign voor einddoelen. De kern van dit nieuwe beleidsdesign voor einddoelen is dat het alle instrumenten voor curriculumontwikkeling en kwaliteit in rekening moet brengen en niet enkel de door de overheid gelegitimeerde doelen. In dit design wordt voorgesteld om een set van kerndoelen bij decreet vast te leggen. Deze kerndoelen maken het mogelijk om ontwikkelingsgericht en leerlinggericht te werken.

Voor het deeltijds kunstonderwijs kunnen deze kerndoelen uit de zes kerncompetenties bestaan (volgens het in 2012 ontwikkelde profiel):

- *individuele gedrevenheid tonen*: de leerling vertrouwt op eigen expressiemogelijkheden en wil zijn creatieve resultaten tonen;
- *creëren en (drang tot) innoveren*: de leerling komt actief en uit zichzelf met artistieke vormgevingen, benaderingen en inzichten;
- *vakdeskundigheid inzetten*: de leerling zet verworven kunstvormspecifieke kwaliteiten in bij het gebruik van een artistieke uitdrukkingsvorm;
- *onderzoeken*: de leerling analyseert, reflecteert en communiceert over proces en product;
- *relaties bouwen en samenwerken*: de leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijke artistieke doel of project;
- *presenteren*: de leerling toont proces en/of product aan een publiek.

Ook in het DKO schuiven we het studierichtingsprofiel (of het 'onderwijskwalificatiedossier') naar voren op het niveau van de studierichtingen en opleidingen. De studierichtingsprofielen concretiseren de kerndoelen en integreren ook andere doelenkaders zoals erkende beroepskwalificaties. De gradenstructuur moet op het niveau van het studierichtingsprofiel worden uitgewerkt.

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

De studierichtingsprofielen worden niet via de regelgeving verankerd, maar bij protocol afgesproken tussen de onderwijsverstrekkers en de overheid. De ontwikkelde basiscompetenties voor de eerste en de tweede graad DKO³ kunnen binnen deze context een plaats krijgen. De studierichtingsprofielen zijn bindend voor de leerplanontwikkeling en voor EVC-trajecten.

Op het niveau van studierichtingsprofielen en opleidingen wordt geen vakkenstructuur opgelegd. De leerplannen geven pedagogisch-didactisch richting en maken inhoudelijke keuzes.

2.2.2. DKO als partner in het tweedekansonderwijs

Een specifieke toepassing van het DKO als kwalificerend onderwijs zien we in het tweedekansonderwijs. Vandaag is er in Vlaanderen geen tweedekansonderwijs voor het KSO (wel voor ASO, TSO en BSO). Dat betekent dat volwassenen die ooit als leerling in het KSO hebben afgehaakt en toch nog een volwaardig diploma secundair onderwijs willen behalen, enkel terechtkunnen in een aanbod algemene vorming ASO, TSO of BSO (in het volwassenenonderwijs), gecombineerd met een diplomagerichte certificaatopleiding van het technisch of beroepssecundair volwassenenonderwijs. Volwassenen die alsnog hun diploma willen behalen, moeten de 'basisvorming' kunnen volgen in een centrum voor volwassenenonderwijs (opleiding Aanvullende Algemene Vorming) en de 'praktijk' of het 'specifieke gedeelte' (de kunstvakken) in een academie. Het tweedekansstraject is enkel een optie voor leerlingen die zowel aan de voltijdse als aan de deeltijdse leerplicht hebben voldaan, zoals dit ook voor de andere tweedekansstrajecten het geval is.

2.2.3. DKO: leerlinggericht onderwijs

Competentieontwikkelen onderwijs

Kenmerkend voor een competentiegerichte benadering is de sterke verwevenheid van kennis, vaardigheden en attitudes. In competentiegericht onderwijs maakt het geïsoleerd inoefenen van vaardigheden plaats voor een meer holistische manier van leren. We willen het DKO profileren als competentiegericht onderwijs, meer specifiek als onderwijs dat de artistieke aanleg van de leerlingen door gerichte competentieontwikkeling ontdekt, activeert en versterkt. Dit maakt het onder meer mogelijk om meer in te spelen op specifieke leervragen. De competentiegerichte ontwikkeling moet in de nieuwe einddoelen vervat zijn en moet inhoudelijk terug te vinden zijn in de opbouw van de leertrajecten.

Evaluatie binnen dit kader meet niet enkel in welke mate leerlingen bepaalde doelen bereikt hebben, maar het wordt ook een instrument om het leren te stimuleren. Evalueren krijgt een ruimere en meer begeleidende functie. Het vraagt om de overgang van een testcultuur (gericht op het beoordelen) naar een assessmentcultuur (gericht op het begeleiden van groeipotentieel).

Een leerling in het kunstonderwijs verwerft een breed spectrum van competenties. Hij ontwikkelt zijn vakmanschap, creëert en innoveert, toont individuele gedrevenheid, neemt de rol van (onder)zoeker op, werkt samen met anderen

³ Het betreft de eerste en de tweede graad DKO volgens het concept uit de conceptnota Kunst verandert! (2012-2013)

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

en presenteert zijn creaties (zes competentieclusters). Een brede evaluatie overziet dit hele spectrum, maar zoomt ook in op de verschillende clusters afzonderlijk. Een brede evaluatie vergt voor het GO! dan ook een veelzijdige benadering (vanuit verschillende perspectieven) en een veelvormige aanpak (feedback van verschillende leerkrachten eventueel externe deskundigen, verschillende informatiebronnen, diversiteit aan evaluatie-activiteiten). De evaluatie moet transparant, valide en betrouwbaar verlopen.

Het GO! heeft de omslag naar een competentiegerichte wijze van lesgeven, leren en evalueren binnen het deeltijds kunstonderwijs steeds ondersteund en mee vormgegeven als trekker van het pilootproject Kunstig competent!. Het GO! wenst hier verder op in te zetten en de resultaten uit het pilootproject maximaal ingang te doen vinden in zijn academies.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen aan het deeltijds kunstonderwijs participeren. Academies moeten inspanningen leveren opdat alle leerlingen, dus ook leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, het gemeenschappelijke curriculum kunnen volgen. Sommige leerlingen zullen ondanks redelijke aanpassingen toch te weinig leerwinst boeken om binnen het gemeenschappelijke curriculum te blijven functioneren. In dat geval moeten academies werk maken van een individueel aangepast curriculum. Van de overheid verwachten wij dat zij hier navenante middelen tegenover plaatst.

Tariefstructuur, inschrijvingsgelden en financiering

Kinderen, jongeren en volwassenen moeten alle kansen krijgen op een optimale ontwikkeling. Een gedegen doelgroepenbeleid vormt een belangrijke hefboom om in te grijpen op de feitelijke ongelijke deelname. Voor het GO! moet de overheid binnen het toekomstige deeltijds kunstonderwijs leerlingenkenmerken in aanmerking nemen bij het berekenen van de omkadering. De open end-benadering die nu kenmerkend is voor de toekenning van de pakketten uren-leraar, moet ook gelden voor de werkingsmiddelen. Daarenboven moet het DKO zelfbedruipend zijn (en niet afhankelijk van financiering door derden). Dit laatste is voor het GO! inherent aan gefinancierd onderwijs.

De tariefstructuur moet gebaseerd zijn op leerlingenkenmerken. Voor ons is het geen goede optie om opleidingskenmerken mee te nemen in een toekomstige tariefstructuur. Leerlingen moeten een opleiding kunnen kiezen op basis van hun talent en persoonlijkheid. Het doorrekenen van zwaardere kosten zou ertoe kunnen leiden dat leerlingen om financiële redenen bepaalde opleidingen niet kiezen of links laten liggen. Opleidingen die een aanzienlijke investering in materialen vergen, zouden daardoor het voorrecht kunnen worden van meer begoede leerlingen.

Het GO! vindt dat kansen op een leven lang en levensbreed leren niet mogen worden voorbehouden aan een kapitaalkrachtige elite.

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

Organisatie landschap & regionale samenwerking

De academies voor deeltijds kunstonderwijs maken voor het GO! zowel vandaag als in de toekomst integraal deel uit van de GO! scholengroepen. De keuze voor deze organisatiestructuur berust op inhoudelijke argumenten en op een gemeenschappelijk (ped)agogisch project. Terzelfder tijd maakt deze structuur het mogelijk om samen te werken met diverse belanghebbenden en het brede maatschappelijke veld.

Ook het invullen van witte vlekken in het onderwijslandschap vormt een hefboom om in te grijpen op de feitelijke ongelijke deelname. In deze context is netoverstijgende samenwerking en overleg belangrijk, in het bijzonder voor het opsporen van behoeften. Voor het GO! kan dit in de vorm van een 'lerend partnerschap' of 'expertisenetwerk'. Voor deelname aan een of meer dergelijke partnerschappen stellen wij de vrijwilligheid voorop. Dit neemt niet weg dat deelname kan gestimuleerd worden via projectwerking. Andere relevante partners zoals kunst- en cultuureducatieve organisaties, kunstenaars, wetenschappers, de culturele centra, de hogescholen met een lerarenopleiding, de kunsthumaniora in de regio, ... kunnen indien zij dat wensen deel uitmaken van het lerende partnerschap/expertisenetwerk. Binnen een netoverstijgende context wensen wij geen bijkomend bestuursniveau in de vorm van een rechtspersoon. Dit doet afbreuk aan de autonomie van het GO! als inrichtende macht.

Binnen de context van regionale samenwerking vragen wij ook dat de gemeentebesturen handelen naar de geest van het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid en faciliterend optreden ten aanzien van alle academies op hun grondgebied.

2.2.4. Een actueel DKO

Een brede, domeinoverstijgende, initiërende opleiding voor 6- & 7-jarigen en samenwerking met het kleuter- en leerplichtonderwijs

Het GO! blijft gewonnen voor een brede, domeinoverstijgende, initiërende opleiding voor 6- en 7-jarigen. De overgrote meerderheid van kinderen is pas op een latere leeftijd in staat om een onderbouwde keuze te maken tussen de verschillende domeinen. Dankzij een domeinoverstijgende invulling van een eerste graad voor 6- en 7-jarigen kunnen leerlingen ontdekken welke artistieke uitdrukkingswijze(n) hen het best ligt (liggen). Een eng domeinspecifieke benadering van dit type eerste graad zou dit niet mogelijk maken. De competentiegerichte benadering van het curriculum moet het voor kinderen die op zeer jonge leeftijd blijf geven van een heel specifieke leervraag mogelijk maken om te starten in een hogere graad (inschaling op basis van competenties in plaats van op leeftijd).

Heel wat kinderen en jongeren vinden vandaag de weg niet naar het deeltijds kunstonderwijs, waardoor zij verstoken blijven van een artistieke opleiding en de effecten ervan (persoonlijke ontplooiing, welbevinden, aanscherpen van innovatieve en creatieve skills, betere integratie, ...). Vanuit deze optiek en complementair aan het voorgaande kan het deeltijds kunstonderwijs een grotere rol spelen bij initiatieven van het kleuter- en het leerplichtonderwijs op het vlak van kunstonderwijs. Het GO! wenst hier expliciet op in te zetten via structurele samenwerking tussen het DKO en het kleuter- en leerplichtonderwijs binnen een scholengroep. Gezien de bijzondere situatie van ons deeltijds kunstonderwijs - een beperkt aantal eerder specifieke academies met een grote concentratie in Brussel - en vanuit de

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

eenheid van ons pedagogisch project vraagt het GO! uitdrukkelijk dat scholengroepen het recht krijgen om binnen het eigen onderwijsaanbod academies of vestigingsplaatsen van academies te programmeren. We streven er hierbij naar om op termijn in elke scholengroep een (kunst)academie te hebben. Intussen realiseren we de samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en het kleuter- en leerplichtonderwijs via andere partners van wie het project aansluit bij ons pedagogisch project.

De keuze voor programmatie binnen het eigen onderwijsaanbod sluit aan bij onze visie op de brede school.

Eveneens complementair aan het voorgaande is er een evaluatie nodig van de wijze waarop Muzische vorming in het basisonderwijs wordt ingevuld. De lerarenopleidingen zijn hierbij ook betrokken partij.

Geactualiseerde opleidingsstructuur met bijzondere aandacht voor cross-over en interdisciplinariteit

In de toekomstige opleidingsstructuur moet er voldoende ruimte zijn voor cross-over en interdisciplinariteit opdat het deeltijds kunstonderwijs aansluiting kan vinden bij actuele evoluties in de kunsten. (Ook) multimediadoelen moeten voor het GO! geïntegreerd worden in bestaande opleidingen in de vorm van cross-over. We kiezen hierbij expliciet niet voor een afzonderlijke 'opleiding cross-over' en evenmin voor de introductie van een afzonderlijk domein Multimedia of Media, naast de bestaande domeinen Muziek, Woordkunst, Dans en Beeldende kunst.

Ook leerlingen met een niet-westerse achtergrond moeten zich in het opleidingsaanbod kunnen herkennen. 'Nieuwe' muziekinstrumenten moeten hun weg naar het curriculum kunnen vinden.

Hoewel we op organisatorisch vlak de figuur van de kunstacademie⁴ genegen zijn, vinden we het terzelfder tijd belangrijk dat academies het eigen profiel kunnen behouden (zoals het profiel van 'kunstambachtenschool'). Een omvorming van academies tot kunstacademies kan voor het GO! enkel op basis van vrijwilligheid. Op infrastructuur vlak vormen de integraalplannen het instrument bij uitstek om na te gaan wat al dan niet mogelijk is. De integraalplannen kunnen ook gebruikt worden in het kader van de beoogde geïntensifieerde samenwerking tussen de academies en de basisscholen binnen een scholengroep.

Een geïntegreerd muziekonderwijs

Het huidige muziekonderwijs gaat uit van aparte vakken. Het GO! ziet veel mogelijkheden in de geïntegreerde benadering van het muziekonderwijs waarbij men uitgaat van het contact met het instrument. Een geïntegreerde manier van lesgeven sluit aan bij de initiële interesse van de leerlingen. Het maakt de opleidingen aantrekkelijker, het werkt drempelverlagend en het bewerkstelligt verbreding. Binnen de toekomstige opleidings- en organisatiestructuur moet men hiervoor de nodige ruimte uittrekken.

⁴ Een kunstacademie organiseert zowel podiumkunsten als beeldende kunst.

2| De doelstellingen en krachtlijnen voor het beleid

Werkplekleren en leren in een alternatieve context

Het GO! hecht alle belang aan werkplekleren en leren in een alternatieve leercontext. Ook binnen het deeltijds kunstonderwijs ziet het GO! heel wat mogelijkheden om artistieke competenties te verwerven via alternatieve kanalen: op het werk, in de amateurkunstensector, een bedrijf of een zelfstandige kunstenaarspraktijk. DKO-leerlingen kunnen erbij gebaat zijn dat zij voor een deel van hun opleiding buiten de academiemuren leerervaringen kunnen opdoen. Werkplekleren of leren in een alternatieve leercontext werkt motiverend, zorgt voor variatie in de opleiding, brengt leerlingen noodzakelijke werkattitudes bij en zorgt ervoor dat academies onderwijs kunnen organiseren met hedendaagse middelen en apparatuur. We wensen onze academies te stimuleren om hier veel meer - dan tot nu toe het geval is - op in te zetten.

Omgaan met gevolgen voor het personeel

Het invoeren van een geactualiseerde opleidingsstructuur moet voor het GO! logischerwijze begeleid worden met een aantal maatregelen. Er zijn concordanties nodig tussen de nieuwe opleidingsonderdelen en de vakken die er de voorloper van waren.

